ಅನಾಹುತವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅದೇ, ಅವನ ಮೂಲಭೂತ ಜೀವನದೃಷ್ಟಿ ಮರೆತುಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಆಹಾರವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಮೂಲವಾದ ಧಾನ್ಯ, ಬೇಳೆಕಾಳು, ಸಸ್ಯ-ತರಕಾರಿ, ಹಣ್ಣುಗಳು ಹಾಗೂ ಇವುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲಸಗಳಷ್ಟೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಈ ಮೂಲಭೂತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಲವು ಇತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು, ಶಕ್ತಿಗಳು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ, ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಪೈಪೋಟಿ, ಅನೇಕ ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಆಧುನಿಕ ಬೇಕರಿ – ಕಂಪನಿ ಆಹಾರ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು, ಆಮದು-ರಫ್ತು ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ಕೃತಕವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕೊರತೆಗಳು, ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಏರು ಪೇರುಗಳು – ಇವೆಲ್ಲ ಬದುಕಿನ ಮೂಲಭೂತ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ಪೂರೈಸಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನ, ನಗರಜೀವನ, ಸಂಪರ್ಕವ್ಯವಸ್ಥೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇವೆಲ್ಲ ಸಹಜವಾಗಿ, ಸುಗಮವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ಸುರಕ್ಷಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ, ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನವ ರೋಗಗ್ರಸ್ತನಾದಾಗ ಅನುಭವಿಸುವ ತಳಮಳಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು: ಮಾನವ ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನೂ ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜವಾದ 'ಸೇವೆ' ಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ರೋಗಿಯ ಚೈತನ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಹೀರುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಜಾಲವಾಗಿದೆಯೋ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಬದುಕಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಗುರುತಿಸಬಹುದು: ೧) ಮೂಲಭೂತ ವಸ್ತುಗಳ (ಕೃಷಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಉದ್ದಿಮೆ, ಆರ್ಥಿಕತೆ) ನಿರ್ಮಾಣ, ವಿತರಣೆಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಅಡಚಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ೨) ಸಮಾಜದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೈತಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯ-ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಮರೆಯದೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವಂತಾಗಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ-ತರಬೇತಿ. ೩) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಭರದಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವ, ಶಾಂತಿ, ಸಹಬಾಳ್ವೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ತರುವ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ. ಇವು ನಮ್ಮ ಆಧುನಿಕ ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೂಡುವಂತಾಗಬೇಕು.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯೇ ಬೆನ್ನೆಲುಬು

'ಮಾನವನ ಗುರಿ ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ' ಎಂದು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಸಾರಿದರು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು, ''ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆತ್ಮವೂ ಕೂಡ ಸ್ವಭಾವತಃ ಪವಿತ್ರವಾದುದು. ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ನಿಗ್ರಹದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುವುದೇ ಜೀವನದ ಗುರಿ. ಇದನ್ನು ಕರ್ಮ-ಭಕ್ತಿ-ಜ್ಞಾನ-ಯೋಗ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದರ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಸಾಧಿಸಿ ಮುಕ್ತರಾಗಿ'' ಎಂದರು. *(ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ, ಸಂಪುಟ ೨, ಪು.೪೩೦-೩೧)* ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ''ನೀವು ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭೌತಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದರೆ, ಮೂರು ತಲೆಮಾರಿನ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಜನಾಂಗ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಮುರಿಯುತ್ತದೆ. ಯಾವ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಸೌಧವು ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರುವುದೊ, ಅದು ಕುಸಿದು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೇ ಸರ್ವನಾಶ.'' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. *(ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ, ೩.೪೨)*

ಹಲವು ಮಂದಿ ಮಹಾತ್ಮರುಗಳು ಇದೇ ಸತ್ಯವನ್ನು ವಿವಿಧ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನರಿತವರು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ? ತನ್ನ ಜನ್ಮದ, ಜೀವನದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತವನು ದುಷ್ಟ ಚಿಂತನೆ ಕ್ರೌರ್ಯಗಳಿಂದ ಕೆಡುಕಿನ ಮಾರ್ಗ ತುಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಮಾನವೀಯತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವ ಮನಸ್ಸು ದ್ವೇಷ, ಸ್ವಾರ್ಥ, ಅಸಹನೆಗಳಿಂದ ಇತರರ ನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಯತ್ನಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಮಾನವನ ಉನ್ನತಿ ಅವನ ಬಾಳಿನ ಆನಂದ, ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿಗಳಲ್ಲಿದೆ; ಜೀವಿ-ಜೀವಿಗಳ ನಡುವಿನ ಪ್ರೀತಿ, ಬಾಂಧವ್ಯಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ, ಸಂತಸ, ಭಾವ ವಿನಿಮಯಗಳಿಂದ ಸಮಾಜ ಆನಂದವನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು. ಆದರೆ ಕೇವಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಸುಖವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವ ಕೃತಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವ ಜನಾಂಗ ಆಂತರಿಕ ಸುಖ, ಶಾಂತಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ? ಎಲ್ಲರ ನೆಮ್ಮದಿಗಾಗಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು; ಆಗ ಇಡೀ ಸಮಾಜ, ದೇಶ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಒಟ್ಟು ಮನುಕುಲದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಮಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದ ನೆಮ್ಮದಿಯಿರುವುದು ಇತರ ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಅದು ಹೊಂದಿರುವ ಸುಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯದಿಂದ ಎಂಬುದನ್ನು ಜಗತ್ತು ಇಂದು ಮನಗಾಣುತ್ತಿದೆ. ಮಾನವನ ವಿಶಿಷ್ಟ ದೇಹರಚನೆ, ಅದ್ಭುತ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಕೇವಲ ಸುಖಲೋಲುಪತೆ, ಇಂದ್ರಿಯಸುಖಗಳಿಗಲ್ಲ; ಅವುಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮವಸ್ತುವನ್ನು ಅರಿತಾಗಲೇ ಅವನು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವನು ಎಂಬುದು ಭಾರತೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ. ಈ ಸತ್ಯವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಮನುಕುಲ ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಮುಖ್ಯ. ಸಾವಿರಕ್ಕೊಬ್ಬ, ಲಕ್ಷಕ್ಕೊಬ್ಬ ಧಾರ್ಮಿಕನಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಇಡೀ ಸಮಾಜ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗದು. ಆದರೆ ಅಂಥ ಒಬ್ಬ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಮೇಲಾಗುವುದು; ಅದರಿಂದ ಸಮಾಜವೇ ಉನ್ನತಿಗೇರುವುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೇನೂ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಬಂದ ನೂರಾರು ಸಂತರು, ಮಹಾತ್ಮರು, ಅವತಾರ ಪುರುಷರು ನಮಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಾವು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಬೇಕು. 'ಆಧುನಿಕತೆ'ಯ ಫ್ಯಾಷನ್ ಎಷ್ಟೇ ವಿಜೃಂಭಿಸಲಿ, ಅವುಗಳ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುವ ನಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬೆಳಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಧೈರ್ಯ, ಚೈತನ್ಯ, ಶಕ್ತಿಗಳ ಮೂಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯಲ್ಲೇ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಬೇಕು.